

Uz sākumlapu>Ģimenes lietas un mantojums>Vecāku atbildība – bērna aizgādība un saziņas tiesības

Vecāku atbildība – bērna aizgādība un saziņas tiesības

Igaunija

1 Kāda ir juridiskā termina „vecāku atbildība” praktiskā nozīme? Kādas tiesības un pienākumus personai uzliek vecāku atbildība?

Vecāku atbildība nozīmē aizgādību pār nepilngadīgu bērnu un ietver vecāku pienākumu un tiesības rūpēties par bērnu. Vecāku atbildība ietver tiesības rūpēties par bērnu pašu (*aizgādība pār personu*), tiesības pārvaldīt bērna mantu (*aizgādība pār īpašumu*) un tiesības pieņemt lēmumus ar bērnu saistītos jautājumos. Aizgādība pār īpašumu ietver tiesības un pienākumus pārvaldīt bērna īpašumu, kā arī pārstāvēt bērnu. Minētais neierobežo bērna tiesības likumā noteiktajos gadījumos patstāvīgi pārvaldīt savu mantu.

Vecākam ir lēmējtiesības attiecībā uz savu nepilngadīgo bērnu, un tas ietver tiesības lemt par sadzīves (parasti ar aprūpi saistītiem) jautājumiem, kas attiecas uz bērnu. Lēmumu pieņemšana par sadzīves jautājumiem parasti nozīmē tādu parastu lēmumu pieņemšanu, kuri ir jāpieņem bieži un kuri paliekoši neietekmē bērna attīstību. Papildus lēmējtiesībām vecākam, kuram ir aizgādības tiesības, ir arī sava nepilngadīgā bērna pārstāvības tiesības. Vecākiem, kuriem ir kopīga aizgādība, ir kopīgas pārstāvības tiesības.

Abiem vecākiem ir tiesības uz saskarsmi ar saviem bērniem, un tas nozīmē, ka abiem vecākiem ir pienākums un tiesības uzturēt tiešu saskarsmi ar saviem bērniem. Vecāku saskarsmes tiesības ar saviem bērniem nav atkarīgas no tā, vai ir piešķirtas aizgādības tiesības. Vecākiem ir arī pienākums uzturēt savus nepilngadīgos bērnus.

2 Kam parasti tiek piešķirta vecāku atbildība par bērnu?

Vecāku un bērnu savstarpējās tiesības un pienākumi rodas no izcelšanās, ko nosaka saskaņā ar tiesību aktos paredzēto procedūru. Bērna māte ir sieviete, kura bērnu dzemdē. Bērna tēvs ir vīrietis, no kura bērns ir ieņemts. Uzskata, ka bērns ir ieņemts no vīrieša, kurš ir laulībā ar bērna māti bērna dzimšanas laikā, kurš ir atzinis paternitāti vai kura paternitāte ir noteikta tiesas ceļā.

Vecākiem, kuri ir savstarpējā laulībā, ir kopīga vecāku atbildība, proti, aizgādība pār saviem bērniem. Ja bērna vecāki nav savstarpējā laulībā bērna dzimšanas laikā, viņiem ir kopīga vecāku atbildība, ja vien viņi nav pauduši gribu uzticēt vecāku atbildību vienam no vecākiem, iesniedzot nodoma apliecinājumu par paternitātes vai maternitātes atzīšanu.

Ja nevienam no nepilngadīga bērna vecākiem nav pārstāvības tiesību vai ja bērna izcelšanos nav iespējams noteikt, bērnam iecel juridisko aizbildni. Šajā gadījumā aizgādības tiesības būs juridiskajam aizbildnim. Juridiskā aizbildņa pienākums ir nodrošināt bērna audzināšanu un izglītošanu, kā arī bērna personīgo un mantisko interešu aizsardzību.

Juridiskais aizbildnis var būt pieaugusi fiziska persona, kuram/kurai ir pilna aktīva rīcībspēja (piem., bērna radnieks vai trešā persona), vai juridiska persona (uzņēmums vai pašvaldība). Ja piemērota fiziska persona nav atrasta vai ja vecāks testamentā vai mantošanas līgumā ir noteicis, ka par juridisko aizbildni ir jāieceļ juridiska persona, par juridisko aizbildni iecel juridisku personu. Juridiskajai personai ir sistemātiski jāmeklē tās aizbildnībā esošu personu aizbildņi, kas ir fiziskas personas, kā arī ir jāsniedz šiem aizbildņiem padomi un jānodrošina viņu apmācība.

Līdz juridiskā aizbildņa iecelšanai aizbildņa pienākumus pagaidām pilda tā pagasta vai pilsētas dome, kurā ir bērna dzīvesvieta, kas ierakstīta iedzīvotāju reģistrā, ja vien ir izpildīti aizbildnības noteikšanas priekšnoteikumi. Aizbildņa pienākumu īstenošanā pagasta vai pilsētas domei ir juridiskā aizbildņa tiesības un pienākumi.

3 Vai vecāku vietā var iecelt citu personu, ja vecāki nespēj vai nevēlas uzņemties vecāku atbildību par savu bērnu?

Ja vecāki nespēj vai nevēlas īstenot vecāku atbildību pār bērnu, viņi var piekrist bērnu nodot adoptcijā. Vecāka piekrišana adoptcijai nestājas spēkā, kamēr nav pagājušas astoņas nedēļas kopš bērna dzimšanas, un adoptācijas pieteikumu nevar iesniegt tiesā, kamēr nav stājusies spēkā vecāka piekrišana. Ja tam ir piekritis viens no vecākiem, bērnu var nodot aprūpē personai, kura vēlas adoptēt bērnu, pirms ir stājusies spēkā piekrišana adoptcijai.

Ja nevienam no nepilngadīga bērna vecākiem nav pārstāvības tiesību vai ja bērna izcelšanos nav iespējams noteikt, tiesa pieņem lēmumu par juridiskā aizbildņa iecelšanu pēc savas iniciatīvas vai pamatojoties uz pagasta vai pilsētas domes vai ieinteresētās personas pieteikumu.

4 Kā tiek risināts jautājums par vecāku turpmāko atbildību, ja vecāku laulība tiek šķirta vai ja vecāki vairs nedzīvo kopā?

Ja vecāki ir šķīrušies vai laulātie ir atšķirti, viņiem ir jāizlemj, kā tiks nokārtoti turpmākās aizgādības jautājumi. Vecāki, kuru aizgādībā atrodas bērns, var vienoties par kārtību, kādā viņi īsteno savas kopīgās pārstāvības tiesības. Tomēr mainīt aizgādības kārtību, arī izbeigt kopīgu aizgādību, var vienīgi tiesas ceļā.

Katram vecākam ir tiesības uz pieteikuma pamata lūgt tiesu, lai aizgādību pār bērnu pilnībā nodotu viņam vai viņai. Tiesa var izskatīt aizgādības strīdu arī prasības tiesvedībā, ja tas tiek lūgts saistībā ar šķiršanos vai uzturīdzekļu maksāšanu.

5 Ja vecāki noslēdz vienošanos par vecāku atbildību, kādas formalitātes ir jāievēro, lai šī vienošanās būtu juridiski saistoša?

Vecāki, kuru aizgādībā atrodas bērns, var brīvi vienoties par kopīgas aizgādības īstenošanu. Tomēr mainīt aizgādības kārtību, arī izbeigt kopīgu aizgādību, var vienīgi tiesas ceļā. Ar aizgādību saistītas lietas izlemj un juridiski saistoši nosaka tiesa. Izskatot jebkuru lietu, kas skar bērnu, tiesai pirmkārt ir jāievēro bērna intereses, ņemot vērā visus apstākļus un attiecīgo personu leģitīmās intereses. Aizgādības strīdi ir ģimenes tiesību lietas, ko tiesa izskata uz pieteikuma pamata un izšķir ar rīkojumu. Lai tiktu atzītas vecāka tiesības attiecībā uz bērnu, viņam/viņai ir jāiesniedz pieteikums tiesā.

6 Kādi ir alternatīvie konflikta ārpustiesas risināšanas līdzekļi, ja vecāki nevar vienoties par vecāku atbildības jautājumu?

Vecāki, kuru aizgādībā atrodas bērns, var brīvi vienoties par kopīgas aizgādības īstenošanu. Tomēr mainīt aizgādības kārtību, arī izbeigt kopīgu aizgādību, var vienīgi tiesas ceļā. Lai panāktu vienošanos, vecāki var izmantot ģimenes lietu mediācijas pakalpojumu. Pašvaldība var viņiem ieteikt attiecīgo pakalpojumu sniedzēju. Piemēram, vecāki patstāvīgi vai ar ģimenes lietu mediatora palīdzību var vienoties par procedūru saskarsmei ar bērnu, bet, ja šī vienošanās tiek pārkāpta, viņiem ir jāvēršas tiesā, lai saņemtu izpildu dokumentu (t. i., rīkojumu).

Nosakot procedūru, kādā notiek saskarsme ar bērnu, tiesa tiesvedības procesā darbojas arī kā samierinātājs, kas cenšas panākt vienošanos starp vecākiem par saskarsmi ar bērnu. Tiesa iespējami drīz uzklausa puses un vērš to uzmanību uz iespēju saņemt ģimenes lietu konsultanta palīdzību, jo īpaši tāpēc, lai panāktu vienotu nostāju attiecībā uz bērna aprūpi un atbildību par bērnu. Tiesa var apturēt ar bērnu saistītu procesu, ja šāda apturēšana neradīs kavēšanos, kas kaitē bērna interesēm, un ja attiecīgās personas ir gatavas uzklausi ieteikumus ārpus tiesas, vai ja tiesa uzskata, ka strīdu citu iemeslu dēļ ir iespējams atrisināt ar pušu vienošanos.

7 Kādus jautājumus attiecībā uz bērnu var izlemt tiesnesis, ja vecāki iesniedz lietu tiesā?

Tiesu jurisdikcija ietver lietas, kas ir saistītas ar saskarsmes tiesībām, aizgādības nosacījumu izmaiņām, aizgādības atjaunošanu, pienākumu maksāt uzturlīdzekļus un uzturlīdzekļu summas grozīšanu pēc viena vecāka pieprasījuma.

8 Ja tiesa nolēmj nodot bērnu viena vecāka atsevišķā aizgādībā, vai tas nozīmē, ka viens no vecākiem var izlemt visus jautājumus attiecībā uz bērnu, iepriekš nekonsultējoties ar otru vecāku?

Vecāku un bērnu savstarpējās tiesības un pienākumi rodas no bērnu izcelšanās, un tas nozīmē, ka vecākam, no kura ir cēlies bērns, ir pienākums rūpēties par šo bērnu. Vecāku un bērnu savstarpējās attiecības ir atkarīgas no tā, kura aizgādībā atrodas bērns, proti, ja tikai vienam no vecākiem ir aizgādība pār bērnu, šis vecāks var pieņemt lēmumus visos ar bērnu saistītajos jautājumos, iepriekš neapspriežoties ar otru vecāku.

Bērns kopš dzimšanas var atrasties viena vecāka atsevišķā aizgādībā, piemēram, gadījumos, kad vecāki ir pauduši gribu uzticēt vecāku atbildību vienam no vecākiem, iesniedzot nodoma apliecinājumu par paternitātes atzīšanu. Piemēram, viens no vecākiem var iegūt atsevišķas aizgādības tiesības šādos trijos gadījumos.

Vecāks iegūst atsevišķas aizgādības tiesības, ja uz pieteikuma pamata ir lūdzis tiesu viņam vai viņai pilnībā nodot aizgādības tiesības pār bērnu. Vecāks parasti lūdz noteikt atsevišķu aizgādību, ja vecāki, kuriem ir kopīga aizgādība, pastāvīgi dzīvo šķirti vai citu iemeslu dēļ vairs nevēlas īstenot kopīgu aizgādību.

Vecāks var īstenot aizgādību vienpersoniski arī gadījumos, kad vecākiem ir kopīga aizgādība, bet viena vecāka aizgādība ir apturēta. Ja bērna atsevišķu aizgādību, kas vecākam piešķirta ar likumu vai tiesas nolēmumu, aptur un nav pamata domāt, ka apturēšanas pamats izbeigsies, tiesa nosaka atsevišķu aizgādību otram vecākam, ja tas atbilst bērna interesēm.

Tiesa arī atzīst aizgādības tiesības otram vecākam, ja vecāks, kura atsevišķā aizgādībā atrodas bērns, ir miris vai ja viņam aizgādība atņemta, ja vien tas nav pretrunā bērna interesēm.

9 Ja tiesa nolēmj nodot bērnu abu vecāku kopējā aizgādībā, ko tas nozīmē praktiski?

Ja vecākiem ir kopīga aizgādība, viņi attiecībā uz savu bērnu īsteno kopīgu aizgādību un īsteno aizgādņa pienākumus patstāvīgi un vienprātīgi, ņemot vērā bērna kopējo labūti. Vecākiem, kuriem ir kopīga aizgādība, ir arī kopīgas pārstāvības tiesības.

Ja vecāki, kuri īsteno kopīgu aizgādību, nevienojas par bērnam svarīgu jautājumu, tiesa pēc viena vecāka pieteikuma var piešķirt lēmējtiesības šajā jautājumā vienam no vecākiem. Lēmējtiesību nodošanas gadījumā tiesa var ierobežot lēmējtiesību īstenošanu vai noteikt papildu pienākumus vecākam, kurš īsteno šīs tiesības.

10 Kurā tiesā vai iestādē ir jāvērsas ar iesniegumu par vecāku atbildību? Kādas formalitātes ir jāievēro un kādi dokumenti jāpievieno iesniegumam?

Ar aizgādību saistītus strīdus iztiesā rajona tiesas. Ar aizgādību saistīta strīda gadījumā pieteikuma iesniedzējam ir jāvērsas rajona tiesā, lai lieta tiktu izskatīta uz pieteikuma pamata. Pieteikums ir jāiesniedz rajona tiesā pēc bērna dzīvesvietas.

Pieteikumā jānorāda tiesas nosaukums, pieteikuma iesniedzēja personas dati, attiecīgā persona un viņa/viņas bērni, kā arī skaidrs pieteikuma iesniedzēja lūgums. Pieteikumā ir arī jānorāda fakti, kā arī iesniedzējam ir jāmin un jāuzrāda viņa/viņas rīcībā esošie pierādījumi. Pieteikums ir jāparaksta iesniedzējam vai iesniedzēja pārstāvim. Pārstāvības gadījumā pieteikumam ir jāpievieno pārstāvja pilnvara vai cits dokuments, kas apliecina pārstāvības tiesības.

Pieteikums un dokumentārie pierādījumi tiesai ir jāiesniedz rakstiski igauņu valodā. Ja pieteikums, lūgums, sūdzība vai iebildums, ko tiesā iesniedz procesa dalībnieks, nav igauņu valodā, tiesa nosaka, ka personai, kura iesniedz šos dokumentus, ir jāiesniedz tulkojums tiesas noteiktajā termiņā.

Lietas, kas skar vecāku tiesību noteikšanu attiecībā uz bērnu un kārtību, kādā notiek saskarsme ar bērnu, proti, ar aizgādību saistītus jautājumus, var iztiesāt arī prasības tiesvedībā, ja tas tiek lūgts ar laulības šķiršanu vai uzturlīdzekļu maksāšanu saistītā prasībā.

11 Kāda kārtība ir jāievēro šajos gadījumos? Vai ir iespējams lietu risināt paātrinātā kārtībā?

Tiesas izskata ar aizgādību saistītas lietas uz pieteikuma pamata saskaņā ar noteikumiem, kas attiecas uz prasībām, ņemot vērā procesam uz pieteikuma pamata noteiktās atšķirības (sk. Civilprocesa kodeksu [1]).

Steidzamības procedūrā tiesa var izlemt vienīgi prasījumu par uzturlīdzekļiem pret vecāku, kurš dzīvo atsevišķi no nepilngadīgā bērna. Ar aizgādību saistītas lietas nevar izskatīt vienkāršotajā procedūrā. Tomēr ar aizgādību saistītas lietas ir lietas, ko izskata uz pieteikuma pamata, tādēļ tās atšķiras no parastajām prasībām. Izskatot lietu uz pieteikuma pamata, tiesa pati konstatē faktus un vāc nepieciešamos pierādījumus, ja vien likumā nav noteikts citādi. Tiesai nav saistoši procesa dalībnieku lūgumi vai viņu iesniegtā informācija par faktiem, kā arī viņu vērtējums par faktiem, ja vien likumā nav noteikts citādi. Ar prasības par sēžu protokolēšanu un dokumentu izsniegšanu ir mazāk stingras. Ar aizgādību saistītās lietās tiesa var arī piemērot pasākumus aizgādības īstenošanas vai saskarsmes ar bērnu regulēšanai procesa laikā vai tāpēc, lai nodrošinātu vienošanās turpmāku ievērošanu.

Tiesa var piemērot piesardzības vai pagaidu pasākumus, ja ir pamats uzskatīt, ka pasākumu nepiemērošana sprieduma izpildi apgrūtinās vai padarīs neiespējamu. Ģimenes tiesību lietā, ko izskata uz pieteikuma pamata, pagaidu pasākumus var piemērot ikviena tiesa, kuras teritoriālajā jurisdikcijā minētie pasākumi ir jāveic. Šādi pasākumi ir, piemēram, bērna atpakalpojotāšana otram vecākam vai juridiskā uzturēšanas pienākuma ievērošana; tiesas cita starpā var uzdot atbildētājam maksāt uzturlīdzekļus procesa laikā vai sniegt samaksas pienākuma izpildes nodrošinājumu.

[1] Civilprocesa kodekss (RT I 2005, 26, 197; RT I, 21.06.2014., 58). Tiešsaistē: <https://www.rigiteataja.ee/en/eli/513122013001/consolide>.

12 Vai ir iespējams saņemt juridisku palīdzību, lai segtu tiesas izdevumus?

Ja tiesa atzīst, ka fiziska persona nespēj segt procesa izmaksas savas finansiālās situācijas dēļ, tiesa var šo personu pilnībā vai daļēji atbrīvot no juridiskās palīdzības izmaksu segšanas un valsts nodevas apmaksas.

13 Vai lēmumu par vecāku atbildību ir iespējams pārsūdzēt?

Nolēmums, kas pieņemts procesā uz pieteikuma pamata, ir rīkojums, uz kuru attiecas noteikumi par prasības tiesvedībā pieņemtiem rīkojumiem, ja vien likumā nav noteikts citādi. Rīkojumu par aizgādību var pārsūdzēt saskaņā ar vispārīgajiem noteikumiem, ko piemēro apelācijas tiesvedībai, ja apelācijas sūdzības iesniedzējs uzskata, ka pirmās instances tiesas nolēmuma pamatā ir tiesību normas pārkāpums (piem., ja pirmās instances tiesa ir nepareizi piemērojusi materiālo vai procesuālo tiesību normu). Minēto iemeslu dēļ var iesniegt arī kasācijas sūdzību Augstākajā tiesā.

14 Dažos gadījumos varbūt ir jāvērsas tiesā vai citā iestādē, lai panāktu, ka lēmums par vecāku atbildību tiek izpildīts. Kāda kārtība ir jāievēro šādos gadījumos?

Ar aizgādību saistītas lietas izskata uz pieteikuma pamata. Ģimenes tiesību lietās, kas iztiesātas uz pieteikuma pamata, tiesa izdod rīkojumu, kas ir izpildāms no brīža, kad tas ir stājies spēkā, ja vien likumā nav noteikts citādi. Rīkojums, kas izdots lietā uz pieteikuma pamata, ir izpildu dokuments. Ja parādnieks labprātīgi nepilda rīkojumu par aizgādību, rīkojuma izpildi panāk izpildu procesā, pamatojoties uz prasītāja iesniegtu pieteikumu. Šim nolūkam prasītājam ir jāiesniedz pieteikums tiesu izpildītājam, kura teritoriālajā jurisdikcijā ir parādnieka dzīvesvieta vai juridiskā adrese, vai kur atrodas parādnieka manta. Lietā par saskarsmi ar bērnu tiesu izpildītājs izpildu procesā sadarbojas ar bērna dzīvesvietas vai — izņēmuma gadījumā — tās personas dzīvesvietas, kurai noteikts pienākums, pašvaldības pārstāvi, kuram ir pieredze saskarsmē ar bērniem. Ja nepieciešams, tiesu izpildītājs var ieteikt pašvaldībai īslaicīgi ievietot bērnu aprūpes iestādē. Ja persona, kurai noteikts pienākums, kavē izpildes panākšanu, viņam/viņai var piemērot naudas soda maksājumu.

15 Kas man jā dara, lai panāktu, ka šajā dalībvalstī tiek atzīts un izpildīts lēmums par vecāku atbildību, ko ir pieņēmusi citas dalībvalsts tiesa?

Saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 2201/2003 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi laulības lietās un lietās par vecāku atbildību vienā dalībvalstī pieņemts spriedums tiek atzīts citās dalībvalstīs, neparedzot tam īpašu procedūru. Šo regulu piemēro visās Eiropas Savienības dalībvalstīs, izņemot Dāniju.

Dalībvalstī pieņemts spriedums par vecāku varas īstenošanu attiecībā uz bērnu, kas ir izpildāms šajā dalībvalstī un ir ticis izsniegts, tiek izpildīts citā dalībvalstī, kad pēc jebkuras ieinteresētās personas pieteikuma tas ir ticis pasludināts par izpildāmu. Šim nolūkam tiesā ir jāiesniedz pieteikums par izpildāmības pasludināšanu.

To, kurā tiesā ir jāiesniedz minētais pieteikums, var uzzināt [šeit](#).

Pusei, kas vēlas panākt vai apstrīdēt atzīšanu vai iesniedz pieteikumu par izpildāmības pasludināšanu, ir jāiesniedz:

- minētā sprieduma kopija, kas atbilst nepieciešamajiem priekšnoteikumiem par tās autentiskuma noteikšanu, un
- apliecība par spriedumiem attiecībā uz vecāku varu.

Veidlapa ir pieejama [šeit](#).

Spriedumu attiecībā uz vecāku varu neatzīst:

- ja šāda atzīšana, ņemot vērā bērna intereses, ir klaji pretrunā tās dalībvalsts sabiedriskajai kārtībai, kurā tiek lūgta atzīšana;
 - ja tas, izņemot steidzamus gadījumus, ir taisīts, nesniedzot bērnam iespēju tikt uzklausiņam, pārkāpjot procesa pamatprincipus dalībvalstī, kurā lūgta atzīšana;
 - gadījumos, kad tas taisīts aizmuguriski, ja prombūtnē esošajai personai dokuments, uz kura pamata ierosināta lieta, vai līdzvērtīgs dokuments nav noteiktā kārtā uzrādīts pietiekami laicīgi, lai šī persona varētu sev nodrošināt aizstāvību, ja vien nav konstatēts, ka šī persona ir nepārprotami piekritusi minētajam spriedumam;
 - pēc ikvienas tādas personas lūguma, kura uzstāj, ka ar spriedumu tiek pārkāpta viņa/viņas vecāku vara un ka tas taisīts, nedodot šai personai iespēju tikt uzklausiņam;
 - ja tas ir pretrunā agrākam spriedumam par vecāku varu, kas taisīts dalībvalstī, kurā tiek lūgta atzīšana;
 - ja tas ir pretrunā vēlākam spriedumam par vecāku varu, kas taisīts citā dalībvalstī vai trešā valstī, kurā bērnam ir pastāvīga dzīvesvieta, ja vēlākais spriedums atbilst nosacījumiem par tā atzīšanu dalībvalstī, kurā tiek lūgta atzīšana;
- vai
- ja nav ievērota Padomes Regulas (EK) Nr. 2201/2003 56. pantā noteiktā procedūra.

16 Kurā šis dalībvalsts tiesā ir jāvēlējas, lai apstrīdētu lēmuma atzīšanu par vecāku atbildību, ja lēmumu ir pieņēmusi citas dalībvalsts tiesa? Kāda procedūra ir piemērojama šādos gadījumos?

To, kurā tiesā ir jāiesniedz pieteikums, var uzzināt [šeit](#).

Pusei, kas vēlas panākt vai apstrīdēt atzīšanu vai iesniedz pieteikumu par izpildāmības pasludināšanu, ir jāiesniedz:

- attiecīgā sprieduma kopija, kas atbilst nepieciešamajiem priekšnoteikumiem par tās autentiskuma noteikšanu, un
- Padomes Regulas (EK) Nr. 2201/2003 39. pantā minētā apliecība par spriedumiem attiecībā uz vecāku atbildību.

Veidlapa ir pieejama [šeit](#).

17 Kādus tiesību aktus piemēro tiesa, izskatot lietu par vecāku atbildību, ja bērns vai lietā iesaistītās puses nedzīvo šajā dalībvalstī vai ja tiem ir dažādas valstspiederības?

Saskaņā ar Igaunijas Starptautisko privāttiesību likumu [1] bērna un vecāku savstarpējās attiecības nosaka saskaņā ar bērna dzīvesvietas valsts tiesību aktiem.

Turklāt starp valstīm, kas parakstījušas Hāgas 1996. gada Konvenciju par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, atzīšanu, izpildi un sadarbību attiecībā uz vecāku varu un bērnu aizsardzības pasākumiem, piemēro šo konvenciju.

Piemērojamo tiesību aktu noteikšanu var ietekmēt arī tiesiskās palīdzības līgumi. Igaunijas Republika ir noslēgusi līgumus par tiesisko palīdzību ar šādām valstīm:

Līgumu par tiesisko palīdzību un tiesiskajām attiecībām starp Igaunijas Republiku, Lietuvas Republiku un Latvijas Republiku (1993);

Līgumu par tiesisko palīdzību un tiesiskajām attiecībām civilīetās, ģimenes lietās un krimināllietās starp Igaunijas Republiku un Krievijas Federāciju (1993);

Līgumu par tiesisko palīdzību un tiesiskajām attiecībām civilīetās un krimināllietās starp Igaunijas Republiku un Ukrainu (1995);

Līgumu par tiesisko palīdzību un tiesiskajām attiecībām civilīetās, darba tiesību lietās un krimināllietās starp Igaunijas Republiku un Polijas Republiku (1999).

Tā kā visas ar Lietuvu, Latviju un Poliju noslēgtas līgumu par tiesisko palīdzību puses ir arī Hāgas 1996. gada Konvencijas puses, puses ir nolēmušas piemērot Konvencijas noteikumus piemērojamo tiesību aktu noteikšanā.

[1] Starptautisko privāttiesību likums (RT I 2002, 35, 217). Tiešsaistē: <https://www.riigiteataja.ee/en/eli/513112013009/consolide>.

Lapa atjaunināta: 07/10/2019

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.